

Nanajowie – plemię rybiej skóry

25 stycznia 2022

Nanajowie są ludem tunguskim zamieszkującym tereny dalekiej wschodniej Syberii, nad dolnym Amurem i Ussuri na terenach północnej Mandżurii. W Chinach są jednym z najmniej licznych narodów, żyje ich około 5000. Posługują się językiem nanajskim z grupy tungusko-mandżurskiej. Od XIX wieku są prawosławni, ale zachowali też pierwotne wierzenia animistyczne oraz praktykę szamanizmu.

W Chinach pojawili się podczas dynastii Shang (XVIII-XI w p.n.e.). Zajmowali się myślistwem, rybołówstwem i hodowlą na niżynach Mandżurii. Już wtedy posiadali dobrze rozwinięte kowalstwo, obróbkę kości i dekorowanie odzieży.

Z powstaniem ChRL, w 1949 roku było ich zaledwie 300. Wyginęli na skutek głodu, biedy i kolejnych konfliktów. W 1990 w/g władz centralnych ich liczba zwiększyła się do 4640.

Taniec szamana jest jedną z tradycji kulturowych tego narodu. Jest to mistyczna tradycja wykonywana przez czarowników podczas obrzędów wypędzania złych duchów i chorób. Podczas

rytuału bęben jest instrumentem muzycznym nadającym rytm ceremonii, taniec jest przerywany biciem bębna i powtarzaniem magicznych formuł.

Nanajowie odziewają ubrania wykonane z rybiej i jeleniej skóry. Pewno z tego powodu naród ten zwie się „plemieniem rybiej skóry”. Są jedynym z narodów, które opanowały technikę opracowania i szycia tego surowca. Wyroby z rybiej skóry nie są domeną wyłącznie Nanajów, lecz wszystkich ludów żyjących przy wodach głównie morskich, tj. m.in. całego pasa północnego, od Sachalina po Skandynawię, a także Alaski.

Stroje mają guziki z ości ryb sumokształtnych, kołnierze i mankiety są o kształcie chmur. Kobiety noszą tuniki z ufarbowanych skór jelenia ozdobione muszelkami. Niedźwiedzie skóry i kora brzoza są używane do grubych zimowych butów z cholewą.

Niezamężne dziewczęta splatają włosy w warkocz, a mężatki mają dwa warkocze. Bransoletki są noszone przez wszystkie kobiety, ale tylko kobiety w podeszłym wieku noszą kolczyki.

Narzeczeni w dniu ślubu zakładają stroje z rybiej skóry zszyte grubymi nićmi ze zwierzęcych ścięgien. Suknia panny młodej jest prosta, zdobi ją wiele delikatnych dekoracji. Do jej wykonania potrzeba wiele czasu. Mawia się, że już matki szyją ślubne stroje dla swych córek. Są one wykonane przede wszystkim ze skóry dużych ryb. Najczęściej są to skóry z łososia. Skórę taką pozbawia się łusek. Aby jej nie okaleczyć, do jej oskrobania nie używa się noży tylko szpatułek wykonanych z bambusa. Później skóra jest suszona na wietrze.

Po ceremonii ślubnej mężatka nosi swą ślubną suknię codziennie. Jest ona praktyczna, trwała i ciepła ... a poza tym jest dekoracyjna.

Nanajowie zachowali tradycje swych przodków. Mimo powszechnej monogamii, najbogatsi przedstawiciele narodu mogą mieć kilka żon. Zwyczaj nakazuje aby rodzice wybierali przyszłych mężów i

żony dla swych dzieci. Jest źle widziane aby wdowa wychodziła ponownie za mąż. Jeśli to uczyni, nie przysługuje jej ceremonia ślubna.

Zmarli dorośli są grzebani „w przyrodzie”, w dole otoczonym drewnianymi balami tworzącym kopiec. Natomiast dzieci w korze brzozowej są zawieszane na gałęzi. W ten sposób ich dusze uwalniają się w powietrzu i przynoszą rodzicom dobrobyt.

Haft jest wysoko rozwiniętą sztuką Nanajów. Jego technika została udoskonalona w ciągu wieków, co pozwoliło jej wzbogacić się o motywy geometryczne i kwiatowe na ubraniach, butach i tabakierkach.

Mity i baśnie są przekazywane ustnie z pokolenia na pokolenie. Hafty, grafiki i obrazy stanowią część sztuki dekoracyjnej spotykanej na ubraniach i na naczyniach domowych. Przedstawiciele tej grupy etnicznej są również mistrzami w rzeźbieniu kory brzozowej oraz struganiu w drzewie wszelkiego rodzaju zwierzątek służących do zabawek dla dzieci.

Okoliczne liczne lasy i zagajniki stanowią wspaniałe źródło zapotrzebowania w cenny surowiec jakim jest drewno. Domy, w których Nanajowie mieszkają są wykonane z tego materiału.

Ich drewniane rzeźby na meblach i skrzyniach ozdobione są

zazwyczaj obrazami Buddy, roślinami i zwierzętami.

Opowiadanie i śpiewanie ballad są jedną z ich ulubionych rozrywek. Folklor jest szczególnie bogaty. Niektóre ballady i eposy mogą trwać kilka dni, gdyż opowieści o dawnych bohaterach mówi się na przemian przyśpiewując.

Żywe piosenki shuohuli interpretowane przez starszych pozwalają wprowadzić młode pokolenie w obyczaje plemienne. Interpretacja improwizowana utworów najbardziej typowych zwie się jialingkuo i henina. Jednak stopniowo te wszystkie zwyczaje uchodzą z użycia, podobnie jak szamanizm będący prymitywną religią Nanajów.

Od 2011 roku opowieści „Yimakan” zostały wpisane na listę Niematerialnego Dziedzictwa Kulturowego UNESCO. Są one opowiadane we własnym języku Nanajów, należącym do rodziny ałtajskich z grupy manchu-tunguskiej. Grupa etniczna ma dwa dialekty, chiński jest powszechnie używany, tylko starsze pokolenie porozumiewa się dialektem. Jest to język wyłącznie mówiony, wykorzystujący pisownię chińskich znaków.

Najsławniejszym Nanajem na świecie był Dersu Uzała, bohater opisany przez rosyjskiego etnografa Władimira Arsienjewa w powieści z 1923 roku.

Był on przyjacielem, który oprowadzał po tajdze pisarza i badacza Dalekiego Wschodu.

Autorstwo: AnAnnaKang
Źródło: WolneMedia.net